

SERIE!

Victoria Jamieson

Lärarhandledning

Roller Girl
Författare: Victoria Jamieson

En lärarhandledning för mellanstadiet
av Melinda Galaczy



Inledning

Under de flesta av sina 12 första levnadsår har huvudkaraktären Astrid gjort allt med sin bästis Nicole. Men efter att Astrid förälskar sig i sporten Roller Derby och bestämmer sig för att delta i ett sommarläger, väljer Nicole att gå på dansläger istället. Så inleds Astrids hittills svåraste sommar, eftersom hon får kämpa med att hänga med de äldre deltagarna på lägret, försöka behålla bästisen som är på väg att glida iväg, ljuga för sin mamma och hamna i konflikter med henne, samtidigt som en ny vänskap håller på att växa fram. Under hela sommaren tvivlar Astrid på sig själv, som vän, som roller derbytjej, och som dotter. Men när slutet av sommaren närmar sig, inser Astrid att hon kanske ändå är stark nog att klara sporten, en förlorad vänskap och kanske till och med skolstarten.

Den amerikanska författaren Victoria Jamieson har skapat en serieroman – som delvis bygger på verkliga personer och erfarenheter – som känns väldigt ärlig mot sin målgrupp. Det är en berättelse om att hitta sig själv, sin grej, sin egen väg, att kämpa för det en vill ha och tror på, och om vänskap. Med andra ord om att det, som de flesta barn i mellanstadieåldern själva upplever, är komplicerat att växa upp. Dessutom genomsyras handlingen av ett girl power-budskap. Bara det gör serieromanen relevant för våra elever.



Serieromanens handling

Berättelsen börjar när Astrid och Nicole går i slutet av femman. De är ännu bästa vänner och Astrids mamma tar med dem på den kulturella utbildningen roller derby. Astrid blir fullständigt hänförd av upplevelsen, och märker inte tecknen på att hennes bästis inte delar hennes uppfattning. Kapitlet avslutas med att hon under sommaren ska delta i roller derbyläger och bli en ”derbytjej”.



I det andra kapitlet får vi veta hur Astrid och Nicole blir vänner redan i första klass. Karaktären Rachel introduceras, och redan här förstår vi att Astrid ogillar henne skarpt.

I nästa kapitel är vi tillbaka i nuet och Astrid och Nicole ska på Astrids initiativ åka rullskridskor. Det visar sig att Astrid inte kan åka alls och blir ledsen och arg och gömmer sig på toaletten. Nicole kommer in och har köpt en present till Astrid, likadana strumpor som proffsåkaren Rainbow Bites har. Barnen hämtas av Nicoles mamma och det blir uppenbart för läsaren att Nicole inte berättat om roller derby för sin mamma. Dessutom stöter de på Rachel och det visar sig att hon och Nicole ska gå på danskurs under sommaren. Astrid visar med ord, mimik och kroppshållning att hon tycker att det är mycket besvärande och börjar själv ana att hennes vän håller på att glida iväg, utan att veta varför.

Och mycket riktigt får Astrid beskedet från Nicole, att hon inte vill vara med på roller derbylägret. Något Astrid har tagit för givet, eftersom hon inte riktigt lyssnat på Nicole. Och ledsamheten, ensamhetskänslan och besvikelsen späds på av att Rachel kommer utspringandes från Nicoles hus. Nicole försöker, något halvhjärtat, få Astrid att hänga med dem, men det är hon inte alls intresserad av.

Astrid tar sig ändå till sommarlägrets första träning. Men hon är rädd, osäker, liten och ensam. Väl där visar det sig att hon är sämst av alla. Alla andra är äldre och har tränat roller derby ett tag. Hon kämpar på men i slutet av träningen är hon fysiskt utmattad och känner sig dålig och ensam. Och som om inte det var nog måste hon gå hem eftersom hon inte har berättat för sin mamma att Nicole inte ska vara med på lägret, utan sagt att Nicoles mamma ska skjutsa dem hem. En lögn som hon upprätthåller under större delen av lägertiden.

Allt är dock inte av ondo. Astrid börjar redan vid första träningen prata med Zoey, som också är relativt ny på sporten. Det är också Zoey som andra träningsdagen tröstar Astrid och får henne att inse hon inte är ensam om att tycka att det är jobbigt i början. En vänskap börjar gro.

En utomhusträning gör att det lossnar lite för Astrids självförtroende. Hon får beröm för sitt mod, och dessutom börjar hon inse att hon är en del av en gemenskap som hon inte haft tidigare. Glädjuset gör att hon tar sig mod att skriva ett meddelande till hennes nya idol Rainbow Bite, vars autograf hon inte vågade be om några veckor innan. Förvisso en anonym lapp som hon sticker in i Rainbows skåp, men det är ändå en förändring. Och dagen efter får hon svar, med stärkande råd. Något som kommer att bli Astrids mantra i sitt kämpande för att bli bättre på sporten hon alltmer gillar.

Förutom mantrat kommer hon på att en hårfärgning kommer stärka henne och göra henne lika tuff som de andra tjejerna i laget. Vi får aldrig reda på om vad håret gör med hennes självkänsla, men däremot är det början på en mer fördjupad vänskap mellan Astrid och Zoey. Zoey färgar Astrids hår och de pratar öppen hjärtligt om det ena och det andra. I samtalet förstår vi att Astrid känner att hon aldrig haft någon annan grej än att vara bästis med Nicole. En insikt om sin identitet som är en del i alla förändringar hon genomgår under sommaren. Det nya blåa håret gillar hon, och

mamman blir till Astrids förvåning inte särskilt upprörd.

Glappet mellan Astrid och Nicole fortsätter växa och trots att även Astrid väljer annat sällskap och roller derby, blir hon ledsen när hon stöter ihop med Nicole tillsammans med Rachel. Kanske för att det är just Rachel, kanske för att det är läskigt när en vänskap tar slut, men Astrid blir vansinnig när hon hör dem prata om henne. Hon missar dock att det framförallt är Rachel som pratar, och likaså att deras slitningar verkar tynga Nicole lika mycket som henne själv. Astrid skriker ut sin ilska, frustration och oro utan att tänka efter, och mår inget annat än dåligt över det efteråt.

Trots att träningen går allt bättre, blir livet inte lättare. Inte än. Astrid förmår inte glädjas åt sin nya väns framgångar, och Zoey blir med all rätt väldigt besviken. Och trots att Astrid vet att hon gjort fel kan hon inte verbalisera det, vilket sätter deras vänskap på paus. Som om inte allt var nog kommer mamman på hennes lögn, vilket resulterar i precis den ångesten vi alla som någon gång ljugit för våra föräldrar känner igen. Men det blir inte som Astrid tror. Istället för ökad ångest och inneslutna känslor leder det till att hon berättar allt för mamman, även att hon inte själv riktigt förstår sig själv och alla förändringar. Samtalet med mamman leder till att Astrid får be om ursäkt till Nicole. Och hon börjar ställa alltmer tillräta utifrån hur hon verkligen känner och hur hon vill vara. Hon börjar lyssna på andra och verkligen förstå att hon måste kämpa för att få det hon vill ha i vänskap, precis som i roller derby.

Astrid visar vad hon lärt sig om vänskap, med mammans, Nicoles, Rainbow Bites och Zoeyes hjälp, och vänder avundsjukan hon visade mot Zoey till att verkligen stötta henne. På och utanför planen. Hon blir inte matchens hjälte genom att vara stjärnan i laget, utan i stället som den som gör det möjligt för vännen att vara det istället. En riktig lagspelare. Dessutom inser hon det läskiga men också det härliga i att sommarens erfarenheter kanske leder henne in på nya vägar. Hennes egen väg.

Varför läsa Roller Girl?

För en läsare i åldern 10-13 är *Roller Girl* en berättelse att känna igen sig i. Det är en fin skildring av att växa upp. När en går från barn till ungdom och alla svårigheter som det innebär. Men också om det fina i att sakta men säkert utvecklas till den en vill vara. Att hitta sin grej, och vilja bli bra på det. Att vara vilsen och sen hitta rätt väg. Att inse att en behöver stöd på vägen, samtidigt som tron på en själv behövs. Läsningen utgör med andra ord goda möjligheter att arbeta med karaktärsutveckling.

Något annat som ingår i åldern och som alla unga läsare kan relatera till är slitningarna mellan en själv och föräldrar, i Astrids fall mamman. Lika trovärdig känns påfrestningarna mellan Astrid och bästisen Nicole. Astrid vet inte var hon har sin vän och varför, och denna vilshenhet ser vi som arbetar med unga människor ofta att de påverkas av. Men Astrid reder ut det. Hon är mindre vilsen i slutet, utan att för den delen vara en hjälte för någon annan än sig själv. Därför är detta inte bara en serieroman att identifiera sig med, utan även att få mod och råd av. När eleverna läser och diskuterar boken får de inte bara en större förståelse för Astrid och hennes vedermödor, utan även sig själv.

Dessutom får unga tjejer som läser boken en inblick i Roller Derby, en sport som kanske inte alla känner till. En hård och tuff sport med bara tjejer som utövare, som genomsyras av gemenskap, samhörighet, samarbete och kämparglöd. Det bör ju spridas!

Det faktum att det är en serieroman har väldigt många fördelar i sig, vilket finns att läsa om här: <https://serienocheleven.wordpress.com/varfor-serier-i-skolan/>. Numer finns det ett bredare urval av serieromaner för mellanstadieåldern, vilket är fantastiskt. Det gör det möjligt att ha bokcirkel med *Roller Girl* tillsammans med till exempel *Lou!*, *Pssst!*, *Superdövis* och *Min nattbror*.



Introduktion

Handledningen är avsedd främst för svenskämnet, men det finns flera möjligheter till ämnesövergripande arbete med framförallt engelska, bild och idrott och hälsa. Avsätt minst två veckors tid till arbetet med *Roller Girl* – förarbete, läsning, diskussioner och efterarbete. Här nedan följer förslag på arbetsgång samt många olika övningar och uppgifter. De ska ses som just förslag så att du som lärare ska kunna välja utifrån dina elevers behov.

- Förbered eleverna på att det är just en serieroman de ska läsa, eftersom det krävs en annan sorts läsning än vid en textburen roman.
- Titta på framsidan och låt eleverna i par få diskutera:
 - Vad ser vi?
 - Vad tror vi boken handlar om?
 - Vad får vi för känsla av boken och varför?

Låt paren presentera sina svar inför klassen.

- Läs baksidestexten tillsammans. Stämde deras tankar överens med texten? Blir de lockade av att läsa vidare? Varför/varför inte? Är det någon av eleverna som vet något om roller derby sen tidigare? Det är fortfarande en relativt okänd sport i Sverige, vilket kan vara en anledning att läsa på lite, och/eller låta eleverna göra en snabb undersökning. Be eleverna formulera frågor som de vill ha svar på, samla frågorna och låt dem därefter söka svar på nätet. Efter att paren presenterat sina svar bör de ha lite förförståelse om sporten.
- Slå upp första uppslaget. Denna uppgift kan även göras innan baksidestexten. Eleverna får i par titta och läsa ordentligt. Titta på miner, gester,

färger och läs pratbubblorna.

- Vilka är personerna? Vad har de för relation?
- Vad får vi veta om dem?
- Vad tycker vi om dem och varför?
- Vad tänker tjejen i flätor? Ge gärna eleverna utklippta tankebubblor, eller post-it som de kan fästa intill. Skriv vad hon tänker.
- Vad tänker tjejen med lugg? Gör likadant som ovan.

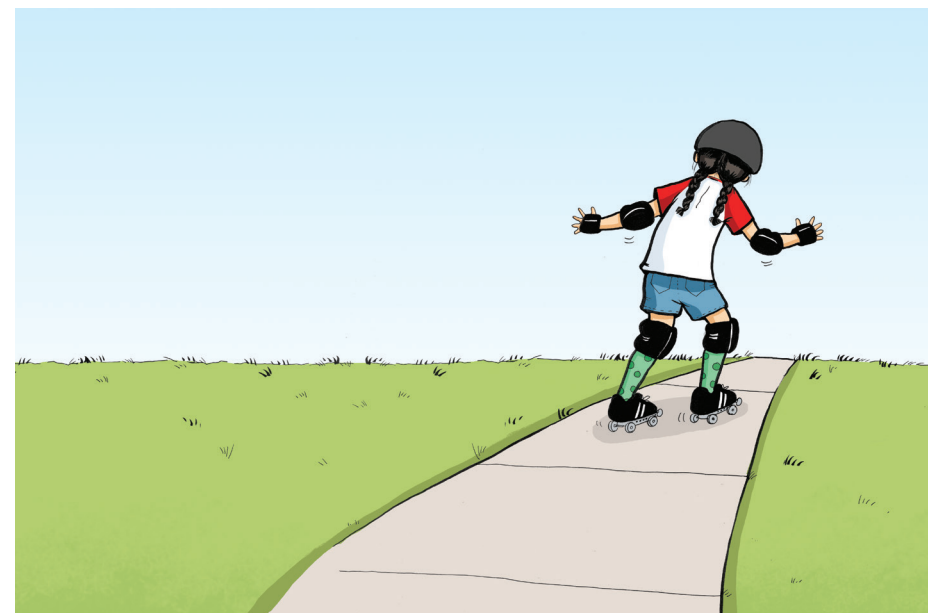
Låt eleverna presentera sina tankar.

Alternativt kan de enskilt göra en tabell med tre staplar där rubrikerna är:
Vad vet jag?

Vad tror jag?

Vad vill jag veta?

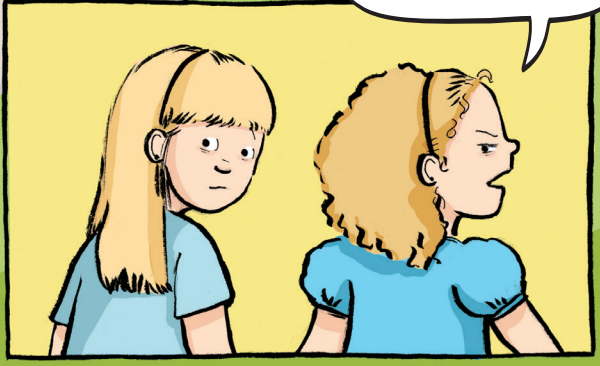
Låt eleverna fylla i sina svar och därefter jämföra varandra. Spara tabellen i en läslogg och plocka fram den vid avslutad läsning.





ÖRK, DET ÄR BARA ASTRID HÄR. JAG SA JU ATT DET BARA ÄR SMÅBARN SOM HÄNGER I PARKEN.

KOM SÅ GÅR VI TILL KÖPCENTRUMET. JAG FATTAR INTE VARFÖR DU VILLE GÅ HIT ALLS.



KLICK.

Under läsningen

Det finns olika sätt att läsa serieromanen på och alla sätten går att alternera. Eftersom själva läsningen går snabbt, kan ett elevpar samsas om en bok. Ett trevligt och uppskattat sätt att läsa som också garanterar att alla är delaktiga, är att gemensamt högläsa boken. Dela ut roller och berättare och byt efter varje kapitel. Glöm inte ljudeffekts-rollen! Annars fungerar givetvis tyst läsning, högläsning i par eller grupp, eller att läraren läser. Här följer övningar och diskussionsfrågor till de olika kapitlen.

KAPITEL 1 HUR DET HELA BÖRJADE

- Stoppa redan efter första rutan och be eleverna fylla på deras tabell. Jämför personerna i rutan med första uppslaget. Deras relation, känslor och tankar. Har det passerat tid? Eller är det en tillbakablick? Red ut tidspektiven tillsammans och hitta tidshoppen i bilderna.

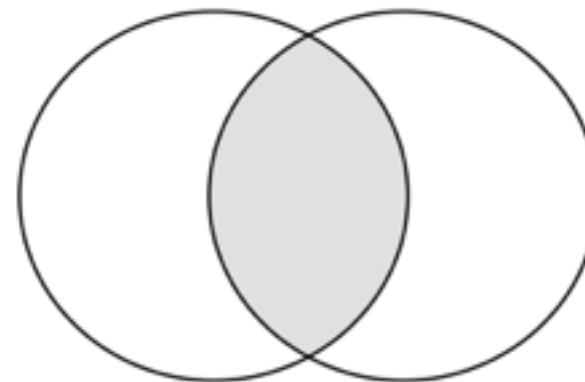
- Stanna på detta uppslag och prata om vad kulturell upplysning är. Låt eleverna fundera enskilt på vad de skulle tänka om de skulle få höra att de skulle ha en kväll med kulturell upplysning. Vad skulle de vilja gå på och varför?

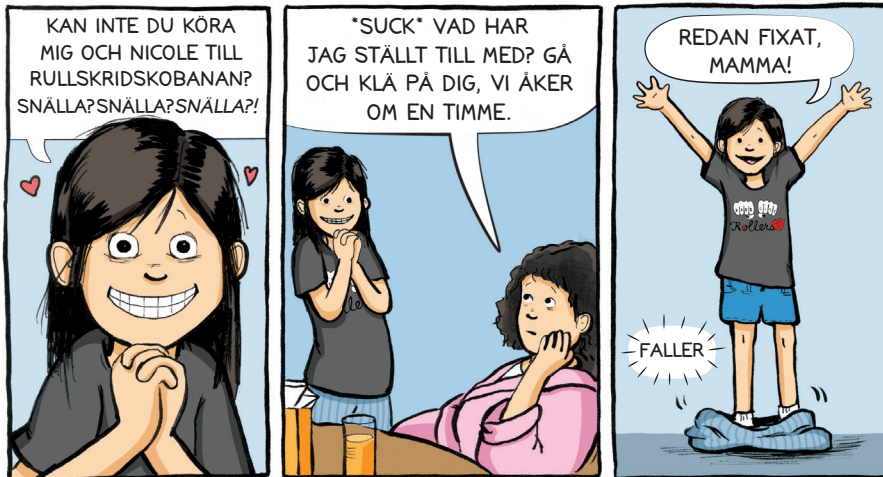


- Läs till och med *sidan 19*. Vad tycker Astrid om roller derby? Vad tycker Nicole? Hitta bevis i text och bild. Gå igenom gemensamt. Denna övning lotsar eleverna till att använda bilderna som stöd till texten och vice versa. Dessutom blir de uppmärksamma på det begynnande glappet mellan de två bästisarna.

- På *sidan 22* får Astrid en poster på Rainbow Bite. Hon vågar inte gå fram och be om autograf. Låt eleverna svara på varför. Har de själva bett om någons autograf? Hur kändes det? Varför är kändisar skrämmande?

- Läs till och med *sidan 25*. Låt eleverna börja beskriva Astrid och Nicole med adjektiv. Som stöd kan de med fördel få en lista på positiva och negativa egenskaper, alternativt skapa egna listor som de delger varandra. Använd ett *Venn*diagram för att synliggöra likheter och skillnader mellan karaktärerna. Om ni läser gemensamt kan ni skapa ett gemensamt diagram som ni återkommer till och fyller på efter varje kapitel. Annars har eleverna vars ett.





● Ett alternativ eller komplement till diagrammet är att eleverna för kapitel-logg. Dela in den i fem delar:

1. Nya karaktärer
2. Vad får jag reda?
3. Vad tycker jag om personen/tankar/handlingar?
4. Vad vill jag få reda på?
5. Förändras personen? Hur och varför?

Stanna upp efter varje kapitel och fyll på loggen.

KAPITEL 2

Astrid bestämmer sig för att börja hårdträna för "det nya livet". Låt eleverna börja fundera på om de själva tränat inför något. Höll de sig till kraven? Var det svårt? Kortskriv och förklara tankarna. Detta kommer vara ett bra underlag till en uppgift efter avslutad läsning.

● På *sidan 27* fjäskar Astrid för mamman för att få henne att skjutsa till träningen. Fungerar detta sätt? Känner du igen dig? Ge exempel, jämför och förklara.

● Astrid förutsätter att Nicole vill följa med och åka rullskridskor eftersom "det är sånt bästisar gör". Är detta sant? Gör bästisar allt tillsammans? Förklara.

● Varför petar Astrid på den döda ekorren? Har du någon gång gjort något som någon annan bestämt att du inte får göra? Vad gjorde du och hur kändes det? Jämför med hur Astrid känner.

KAPITEL 3

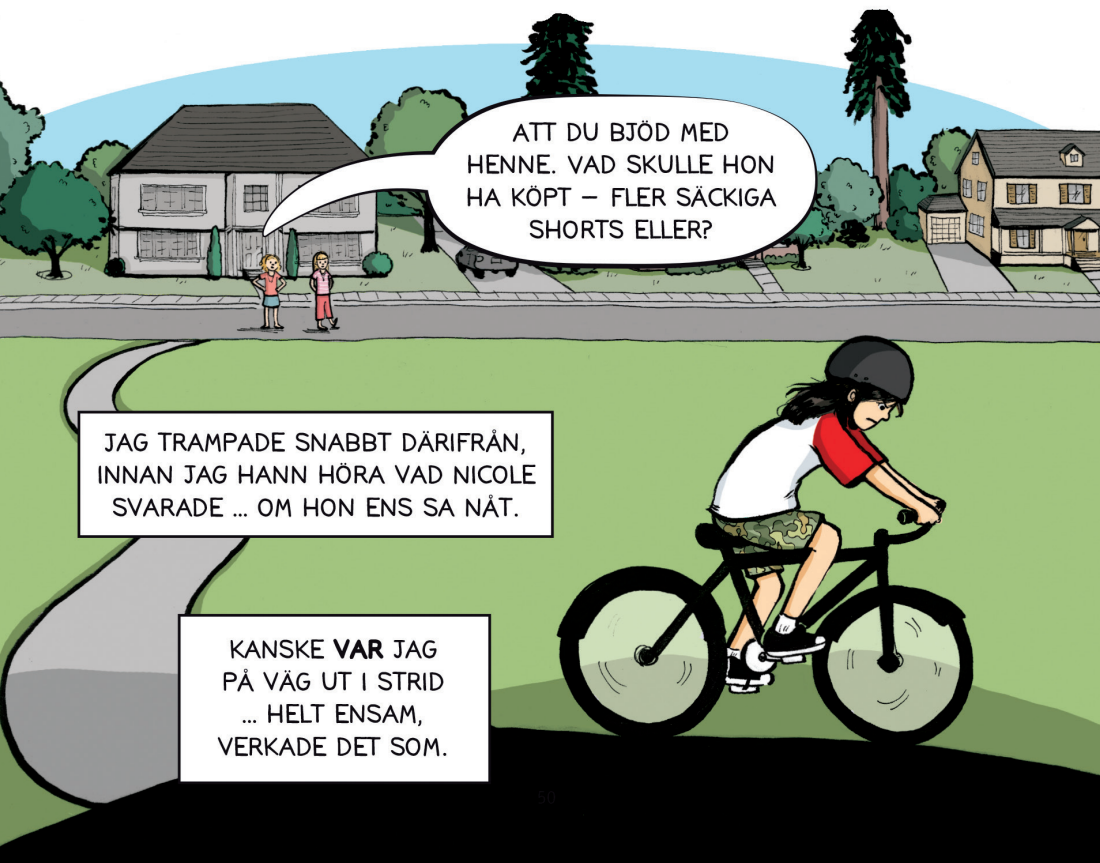
Stanna till på *uppslaget 34-35* och låt eleverna hitta vad som skiljer de första fyra rutorna från resten. Varför är det så? Och hur har tecknaren gjort för att vi ska förstå att det är Astrids tankar och inte det som verkligen händer?

- Astrid kan inte åka rullskridskor och gömmer sig på toaletten. Vad säger det om henne? Vad har ni för råd att ge henne?

- Det råder ingen tvekan om vad Astrid tycker om Rachel. Varför tycker hon så illa om henne? Låt eleverna verkligen studera bilderna på *sidorna* 41-42. Finns det någon skillnad mellan vad Astrid känner och vad Victoria Jamieson vill visa läsaren? Vad och hur märks det?

KAPITEL 4

- På *sidan* 49 säger Nicole att Astrid inte lyssnar. Vad säger detta om Astrid? Varför lyssnar hon inte?



- Hur hanterar Astrid att Nicole inte vill vara med på roller derby-lägret? Är det förståeligt? Hur kunde hon ha gjort istället?

- Astrid tänker ”Kanske var jag på väg ut i strid... helt ensam, verkar det som.” Vad menar hon?

KAPITEL 5

- Varför berättar inte Astrid om Nicole för sin mamma? Hon väljer att ljuga. Hur skulle du ha gjort och varför?

- Hur känner Astrid när hon är på väg till första träningen (*sidan* 51-53)? Känner hon samma känsla i slutet av kapitlet? Om inte, vad är skillnaden? Hade du fortsatt om du var Astrid? Motivera!

KAPITEL 6

- Titta på de olika rutorna på *sidan* 76. Hur förändras Astrids ansiktsuttryck och varför?

KAPITEL 7

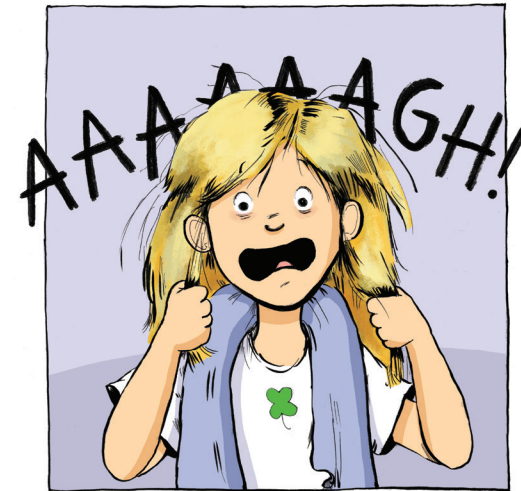
- På *sidan* 85 tänker Astrid att hon känner sig lyckligare än på flera veckor. Varför, tror ni? Gör en lista anledningar till vändningen.

KAPITEL 8

- Astrids mamma tvingar henne att byta kläder. Astrid skäms över de ärvda, gulliga kläderna. Vilket skulle du tycka var värst: svettstinkande kläder eller en stil som inte var din egen? Förklara.

- När tränaren informerar om det första boutet (*sidan* 93-95), hör Astrid något annat än det hon säger. Varför?

- Rainbow Bite, Astrids idol, skriver mantrat ”hårdare, starkare, orädd” till Astrid. Vad är ett mantra? Vad är syftet? Har du provat något mantra? Berätta!



- Astrid tänker att hon ska bli tuffare och starkare genom att färga håret. Håller du med? Kan utseendet påverka din attityd? Ge exempel på hur.
- Astrid kommer på att hennes grej under hela skoltiden har varit att vara "bästis med Nicole". Är det viktigt att ha "en grej"? Varför?
- På vilket eller vilka sätt hjälper Rainbow Bite Astrid?
Under läsningen kan det vara kul att avbryta för en enklare läsförståelsekoll med till exempel en Kahoot. Skapa frågor till de kapitel ni läst med flervalsfrågor som exempelvis:
 1. Varför går inte Nicole på derby-läget? (Hon vill hellre gå på dans/Hon är inte bra på rullskridskor/Hon är trött på Astrid/Hon ska åka bort under sommaren)
 2. Vad är det Astrid inser är hennes grej i skolan? (Röra vid döda ekorrar/Vara ett geni/Att vara Nicoles bästa kompis/dans)
 3. Varför hamnar Astrid inte i trubbel när hon färgar håret? (Hon låtsas vara sjuk/Hon kommer inte hem/Hon har en falsk piercing i näsan/Hon klipper sig kort)

MITT HJÄRTA SLUTADE SLÅ,
OCH LÄSKEN SMAKADE INTE
LÄNGRE SÄRSKILT GOTT.



HON ÄR SÅ ... ANNORLUNDA NU.
JAG VET INTE VAD SOM HÄNDE.



HON TAR SÄKERT
DROGER ELLER NÅT.

DROGER!! VAD VAR DET
FÖR FEL PÅ HENNE?!
HADE HON HELT
TAPPAT GREPPET OM
VERKLIGHETEN?



JAG TROR INTE HON
TAR DROGER.

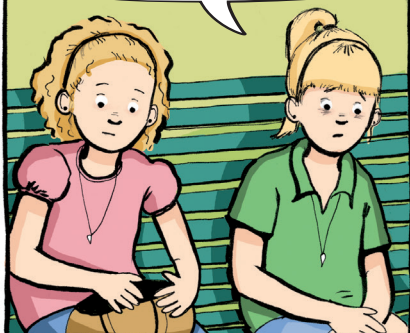
NÄHÄ. HUR SOM HELST.
MAN VILL INTE FÅ DÅLIGT
RYKTE FÖRSTA DAGEN PÅ
HÖGSTADIET.



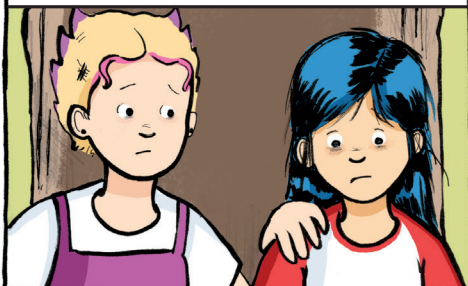
BARA FÖR ATT NI VAR
KOMPISAR FÖRRA
ÅRET BETYDER DET
INTE ATT NI MÅSTE
VARA DET I ÅR.



HUR SLUTAR MAN BARA
VARA KOMPIS MED NÅN?



KONSTIGT, FÖR ... DET VAR PRECIS
DET JAG HADE UNDRAT DE SENASTE
VECKORNA. KANSKE ÄR DET EN AV
UNIVERSUMS STORA GÅTOR.

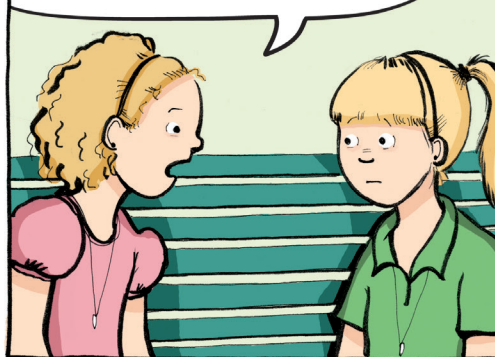


... FAST OM MAN ÄR DJÄVULENS AVKOMMA,
DÅ HAR MAN FÖRSTÅS ETT SVAR.

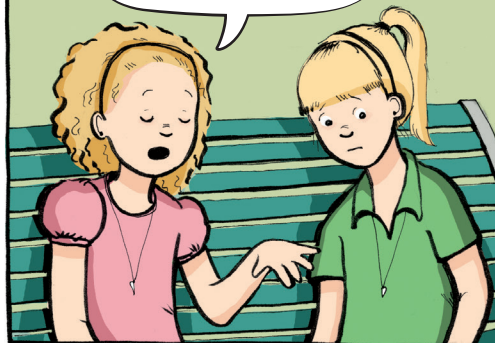


DET BÄSTA ÄR ATT BARA SLUTA
PRATA MED HENNE. KLIPPA HELT.

DET LÅTER TASKIGT, MEN DET ÄR
TASKIGARE ATT LÅTSAS ATT NI
FORTFARANDE ÄR KOMPISAR.



OM HON SÄGER HEJ
I KORRIDOREN, BARA
IGNORERA DET.



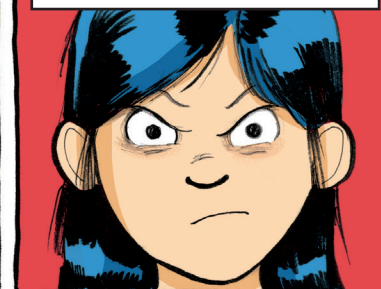
MITT HJÄRTA BÖRjade BANKA
MOT BRÖSTKORGEN.



SÅ SKULLE VÄL NICOLE
INTE GÖRA, ELLER?



JAG VÄNTADE PÅ ATT NICOLE
SKULLE SÄGA ÅT HENNE
ATT LÄGGA AV. ATT DET
VAR ELAKT OCH GRYMT ATT
BEHANDLA NÅN SÅ.



KAPITEL 9

- Rachel tror att Astrid tar droger för att hon har blått hår. Varför? Vilken betydelse har människors utseende för vad vi tror om dem? Har du själv haft förutfattade meningar om någon baserat på deras utseende?
- Är det sant som Rachel säger att man kan få dåligt rykte för att man är kompis med någon?
- Är det viktigt med det första intrycket? I vilka situationer och varför? Vad vill du förmedla om dig själv i ett första intryck?
- Har Rachel rätt? Är det sant att det är taskigare att fortsätta låtsas vara vänner än att sluta vara det? Ge Nicole andra råd för vad hon ska göra i den situation hon befinner sig i.
- Varför verkar Nicole hellre umgås med Rachel och Astrid med Zoey?
- Kan ni förstå Astrids ilskeutbrott? Motivera!

KAPITEL 10

Titta på Rainbow Bites råd. Stämmer det? Förklara och berätta om egna erfarenheter av när du har kämpat för något. Vad blev resultatet och hur kändes det? Och om du någon gång har struntat i att kämpa, hur gick det och hur kände du då?

- Kommer Astrid lyckas med sitt kämpande? Vad tror ni hon i så fall kommer uppnå?
- Astrid kan inte glädjas med Zoey. Detta gör Zoey ledsen. Hur ska Astrid hantera situationen? Ge henne råd.
- På *sidan 158* är det ett tidshopp mellan ruta 4 och 5. Vad händer där och vad tänker och känner Astrid?

KAPITEL 11

- Astrid utgår från att Nicole räddade henne från att lögnen skulle avslöjas endast för att kunna hämnas senare. Vad säger det om Astrid? Har hon rätt?

KAPITEL 12

- Vad tycker du om Astrids mamma? Vad tycker du om hur hon hanterar Astrids lögn? Vad skulle du ha gjort i hennes ställe?

KAPITEL 13

- Astrid och Nicole glider isär. Vems fel är det? Tillsammans kommer gruppen nog fram till att det inte är någons fel, men det kan bli en intressant diskussion om vänskap på vägen dit. Låt eleverna först fundera enskilt, sen i par och ta sedan diskussionen i hela gruppen.

Här kan det även passa att bryta läsningen för en gemensam värderingsövning, till exempel en ”heta stolen”. Klassen sitter i en ring och läraren ställer påståenden som eleverna ska ta ställning till. Om de inte håller med, reser de sig och byter plats med andra som rest sig. Om de håller med sitter de kvar. Därefter ber läraren någon eller några ur båda kategorierna att motivera sina val. Tänk på att det är bestämt att ingen får kommentera åsikter, men däremot be om förtydliganden. Bestäm påståenden utifrån din grupp men några förslag är:

- *Gamla vänner är viktigare än nya*
- *Killar har lättare att skaffa nya vänner än tjejer*
- *En riktig vän ställer alltid upp*
- *En riktig vän har samma intressen som en själv*
- *Ibland måste man göra saker man inte vill för en väns skull*
- *Ibland sviker man en vän*



DET VAR KONSTIGT ATT SÅ MYCKET HADE
FÖRÄNDRATS I SOMMAR.



ALLT BRUKADE VARA SÅ ENKELT.
SVART OCH VITT.
GLATT. LEDSAMT.
BÄSTA VÄNNER. SVURNA FIENDER.

NU VERKADE ALLT SÅ ... KOMPLEXT. JAG
STOD MITT I ETT INGENMANSLAND, I ETT
OUTFORSKAT TERRITORIUM.

KANSKE MÅSTE JAG HITTA MIN
EGEN VÄG IGENOM DET.

PLÖTSLIGT SÅG JAG PÅ MÄNNISKORNA RUNTOM
MIG OCH KÄNDE MIG ... VILSE. DET LÅTER
BARNSLIGT, MEN JAG FICK FAKTISKT LITE PANIK.

MAMMA?
ZOEY?

DE VAR JU HÄR FÖR
NÅN MINUT SEN ...

FLÄMT!

- Astrids lögn till mamman fick konsekvenser, trots att hon trodde att hon hade kommit undan. Vad tycker ni om det?

KAPITEL 14

- Varför räcker inte Astrids förlåt för Zoey?

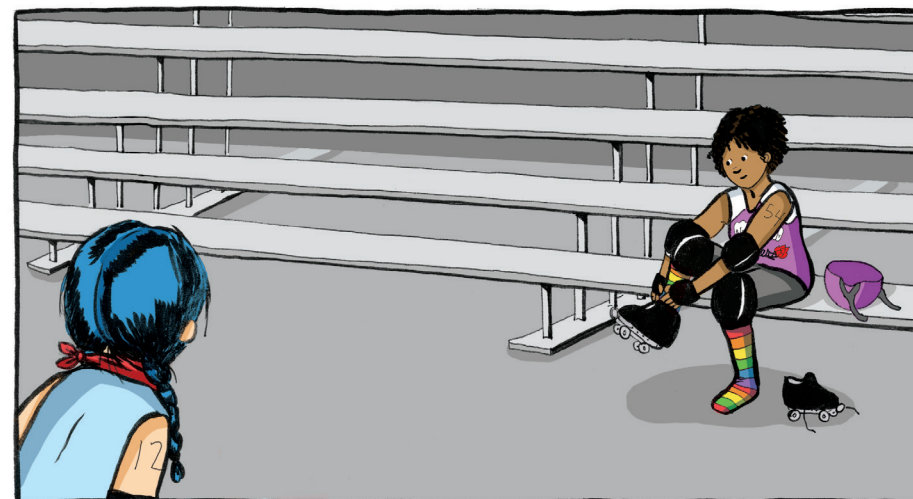
KAPITEL 15

- Astrid kommer till slut på sitt roller derbynamn. Låt eleverna komma på egna skräckinjagande, tuffa derbynamn som passar till deras personligheter. Illustrera och sätt upp dem i klassrummet.

KAPITEL 16

- Astrid står utanför folkmassan och tänker på alla förändringar som hänt under sommaren. Vad menar Astrid med att allt var enkelt förr? Och vad är det som är komplext nu? Vad är motsatsen till att något är svart och vitt? Vad menar hon med att "kanske måste jag hitta min egen väg"?

• Är slutet trovärdigt? Motivera!



Aktiviteter efter läsningen

- Använd loggboken som stöd och gör en tidslinje över sommaren. Pricka in olika händelser och karaktärer samt hur de påverkar Astrid. Förslagsvis kan händelserna och karaktärerna ritas in ovanför linjen, och Astrids förändring skrivs in under linjen. Diskutera förändringarna.
- Låt eleverna diskutera utifrån sina loggböcker eller venndiagram om de tycker att Astrid känns som en trovärdig karaktär. Skulle du vilja ha Astrid som vän? Motivera med exempel från boken.
- Samarbeta med bilden och skapa egna serier i grupp. Victoria Jamieson har skapat ett gratis material som beskriver hur Roller Girl kom till (<http://www.victoriajamieson.com/free-e-book/>). Använd gärna den innan eleverna själva ska skapa. På svenskan får eleverna arbeta fram:
 - Handling, gärna utifrån teman som vänskap, hitta sin egen väg, att växa upp eller annat som knyter an till boken.
 - Trovärdiga karaktärer. Berätta gärna att Victoria Jamieson använde sin egen dagbok och sina egna erfarenheter för att skapa karaktärerna. Gräv där du står! Låt arbetet med karaktärerna ta tid. Beskriv dem på samma sätt som Astrid beskrevs under läsningen, med hjälp av positiva och negativa egenskaper, handlingar, känslor och tankar.
 - Miljöbeskrivningar
 - Storyboards
- På bilden får eleverna hjälp med tecknandet, hur de skapar karaktärer, ansiktsuttryck, ljudeffekter, bakgrunder, in- och utzoomning och övrigt de behöver för att skapa egna serier. Seriefrämjandet och flera förlag som ger ut serier erbjuder workshops inom serietecknande, ofta inom ramen för Skapande skola. Det brukar vara mycket uppskattat av eleverna.

- Välj ut favoritdel ur romanen. Illustrera den delen för att användas som ett nytt omslag. Låt även eleverna beskriva och förklara sitt val i skrift. Även denna uppgift lämpar sig väl till ett samarbete med bilden.
- Samarbeta med engelskan och skriv författarpresentationer eller recensioner av boken på engelska. Det finns gott om amerikanska intervjuer med Victoria Jamieson på nätet, och likaså finns en mängd engelskspråkiga recensioner som kan användas som exempel.
- Jamieson har blivit hyllad för att skildra åldern trovärdigt. En anledning kan som sagt vara att hon använt sin egen dagbok från just den åldern. Skriver eleverna dagbok? Varför/varför inte? Låt eleverna skriva en sida i sin dagbok om gårdagen eller veckan som gått. Var tydlig med att ingen annan än de själva kommer läsa den versionen. Dela efter avslutat skrivande ut svarta whiteboardpennor. Be eleverna stryka över det som är privat. Diskutera varför många ändå skriver dagbok. Vad är syftet?
- Skriv en text, kanske en dikt, om hur det är att behöva (eller vilja) göra något ensam, som Astrid med roller derby. Försök fånga känslan innan och efter genomförandet. Samma uppgift kan göras med temat ”att vara ny”. Gå tillbaka till Astrids känslor inför att börja på roller derby och även högstadiet. Vad känner hon? Kom på gemensamma råd för hur man ska tänka och handla som ny i en grupp. Skriv en individuell text med rubriken ”Råd till dig som är ny” till en person i samma ålder.
- Spela forumteater! Be eleverna välja ut situationer ur hela boken där de önskar att Astrid eller någon av de andra karaktärerna skulle agera annorlunda. Samla in situationerna och dela ut dem till elevgrupper. Ge eleverna andra situationer än de som de själva valt. Därefter ska de skriva manus till situationen, så som den utspelas i boken. När eleverna spelar upp scenerna ska de först göra det en gång i sin helhet. När det är gjort spelas scenen om, och då får publiken stoppa agerandet genom att säga ”stopp”.

Den som stoppat byter plats med skådespelaren den stoppat och scenen spelas om, men nu med ändringen. Efteråt diskuterar ni konsekvenserna, fördelar och nackdelar med det nya scenariot.

Alternativt skriver eleverna nya manus så som de vill att karaktärerna ska agera och spelar upp för klassen. Låt gruppen motivera ändringen.

- Vad har Astrid förstått om vänskap? Gör en gemensam lista. Välj en uppgift på temat "vänskap". Det kan vara poesi, låttext, novell, seriestrip, podcast i intervjuform, eller en kortfilm. Be eleverna välja rubrik utifrån listan. Exempel kan vara:
 - Att växa upp och utvecklas åt olika håll
 - Att förstå olikheter
 - Att respektera varandra för den man är
 - Att kunna be om ursäkt
- Att ha en hobby kommer att betyda mycket för Astrid. Vad? Diskutera vad det innebär att vara en lagmedlem, en i laget, fair play, samarbete och inte minst att ha sin grej. På vilket sätt förändras hon av att gå på roller derby?
- Vad är en hobby? Vad betyder din hobby för dig? Använd EPA och presentera sen en individuell uppgift kring den egna hobbyn, med syfte att locka andra unga att vilja testa. Uppgiften passar bra att resultera i en muntlig presentation. Ett tacktal till hobbyn, ett föredrag eller ett spännande trailer-liknande filmklipp.

